

Protocol overgang van groep 1 naar 2 en van groep 2 naar 3

Doel

Het vaststellen van de criteria op grond waarvan een kind overgaat van groep 1 naar 2 en van groep 2 naar 3.

Inleiding

Ieder leerjaar wordt bekeken of kinderen zich voldoende hebben ontwikkeld om over te kunnen gaan naar een volgende groep. Bij twijfel over het verloop van de ontwikkeling worden deze kinderen besproken. De school garandeert een ononderbroken ontwikkeling. Voor alle kinderen geldt dat doorstroom naar de volgende groep alleen plaatsvindt als het kind voldoende is toegerust voor het aanbod in desbetreffende groep. De uiteindelijke beslissing t.a.v. de eventuele overgang wordt door de school genomen en is bindend.

Uitgangspunt

In principe streven wij naar een basisschooltijd van 8 volledige schooljaren voor ieder kind. In sommige gevallen kan een verlenging van de basisschooltijd voor een incidenteel kind zinvol zijn. Wij spreken liever van verlenging in plaats van doublure, omdat een doorgaande leerlijn belangrijk is voor alle kinderen, ook van de kinderen die verlengen. Bij verlenging is het belangrijk om te zorgen dat een kind geen instructie en verwerking hoeft te volgen die al beheerst wordt. Het leerlingenvolgsysteem 'KIIK' wordt gebruikt om de leerlingen goed te kunnen volgen en observeren. Op basis van observaties wordt de kalenderleeftijd van het kind afgezet tegen de ontwikkelingsleeftijd.

Overgang naar groep 2 en naar groep 3

Van de kinderen van groep 2 en van de kinderen, die tussen 1 oktober en 31 december 6 jaar worden, wordt bekeken of zij in aanmerking komen voor een overgang naar groep 3. Bij het besluit een kind door te laten stromen naar groep 2 en naar groep 3 spelen de sociaal-emotionele ontwikkeling, de werkhouding en de cognitieve ontwikkeling een belangrijke rol, gebaseerd op toetsen, observaties uit 'KIIK' en het beslissingsblad.

NB: Alle kinderen die vóór 1 oktober 6 jaar zijn, gaan in principe door naar groep 3.

Verlengd kleuterjaar

Definitie: als een kleuter vóór 1 oktober 6 jaar is en niet doorstroomt naar groep 3, spreken we van een verlengd kleuterjaar.

In het algemeen is een verlengd kleuterjaar alleen zinvol indien:

- het kind niet toe is aan het uitvoeren van een groot aantal (klassikale) activiteiten, die het kind zelfstandig kan maken zonder hulp van de leerkracht;
- het kind niet de juiste werkhouding en instelling heeft om opdrachten uit te voeren;
- het kind de voorwaarden om in groep 3 tot lezen en rekenen te komen niet beheerst;
- bepaalde achterstanden aangepakt en zeer waarschijnlijk met goed gevolg ingehaald kunnen worden.

Traject

De eerste aanzet tot het nemen van een overgangsbeslissing begint in juni van het groep 1 jaar. In het oudergesprek melden de leerkrachten hun eventuele zorgen over de ontwikkeling van het kind. Gedurende het schooljaar worden de observatielijsten van 'KIJK' door de leerkrachten ingevuld* en er worden op verschillende momenten Cito-toetsen bij de kinderen in groep 2 afgenomen. Bij de oudergesprekken in november en februari bespreken de leerkrachten wederom hun twijfels of het kind met ingang van het volgend schooljaar wel naar groep 3 kan gaan.

De periode januari tot het eind van het schooljaar

We geven in het gesprek met de ouders over de zorgen m.b.t. de overgang ook aan wat we gaan doen om de ontwikkeling van het kind te stimuleren en op welke wijze men daar thuis eventueel aan bij zou kunnen dragen. We geven de ouders tevens aan wanneer we de definitieve beslissing nemen. Eind mei/begin juni wordt de definitieve beslissing genomen. Gekoppeld aan die beslissing geven we ook aan hoe we het kind bij de groep 2 verlenging willen begeleiden. Dit wordt in een groepsplan vastgelegd.

Beslissing

Het nemen van de beslissing ten aanzien van de overgang doen we aan de hand van een aantal overwegingen, waarin de ontwikkeling gewogen wordt op een aantal aspecten. Hierbij worden naast de (toets)resultaten en de observaties ook naar "KIJK" gekeken. Naar aanleiding hiervan wordt een verantwoorde beslissing genomen. Het advies van de school is bindend.

Nazorg

In november van het hierop volgende jaar zal gecheckt worden hoe het gaat met de kinderen waarvoor het bovenstaande is uitgevoerd. Dit wordt teruggekoppeld tijdens een oudergesprek.

Versnelling

Soms zijn kinderen op alle ontwikkelingsgebieden verder dan hun leeftijdsgenoten. Vaak blijkt dit al in groep 1. De leerkracht kan dan in overleg met de ouders beslissen dat een kind eerder met groep 2 mee gaat draaien. Zo krijgt het kind de ontwikkelingskansen waar het aan toe is. De onderstaande aspecten zijn bepalend of het kind vervolgens door zal gaan naar groep 3:

- de werkhouding; een kind moet langere tijd achter elkaar door kunnen blijven werken, gemotiveerd zijn om te werken en het kind moet ook uit zichzelf regelmatig kiezen voor speelleermaterialen;
- de sociale ontwikkeling van het kind: speelt het kind met kinderen van groep 2;
- de spelontwikkeling: is er sprake van gevorderd rollenspel, zoekt het kind ook naar extra uitdagingen in het spel of activiteiten;
- de taalontwikkeling: spreekt het kind in goed opgebouwde zinnen, heeft het een rijke woordenschat, beheerst hij de leesvoorwaarden;
- het kind moet emotioneel stabiel zijn en zelfvertrouwen hebben;
- de fijne motoriek moet voldoende ontwikkeld zijn;
- op het gebied van de rekenontwikkeling moet een kind goed kunnen tellen, meten, wegen en logisch kunnen denken;

- het kind moet snel van begrip zijn, een goede concentratie hebben, een brede belangstelling hebben en goed gemotiveerd zijn om naar groep 3 te gaan;
- Het kind moet op 2 opeenvolgende meetmomenten op meerdere ontwikkelingsgebieden minimaal een half jaar voorsprong hebben op zijn/haar kalenderleeftijd.

Over het algemeen geldt dat kinderen, waar overwogen wordt om ze vroegtijdig naar groep 3 te laten doorstromen, een duidelijke voorsprong moeten hebben op leeftijdsgenoten. Kinderen moeten alles goed mee kunnen doen met groep 2 en liefst nog iets beter presteren, gedurende langere tijd. Dit omdat bij veel kinderen in de kleuterleeftijd sprake is van ontwikkelingsvoorsprongen, die later weer ingelopen kunnen worden.

In de kleuterperiode wordt veel aandacht besteed aan een brede ontwikkeling.

Deze is nodig om in groep 3, op cognitief- en sociaal-emotioneel gebied goed te kunnen functioneren.

In geval van vroegtijdig naar groep 3 gaan, beslist de leerkracht van het kind na overleg met de ouders. De beslissing van de school is bindend.

* Het leerlingvolgsysteem KIIK! Wordt dit schooljaar in de onderbouw ingevoerd. Volgend schooljaar wordt bekeken welke aspecten van het leerlingvolgsysteem belangrijk zijn voor de overgang van een leerling naar groep 3.